

INSPEKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA
Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

**RAPORT
O STANIE ŚRODOWISKA
WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO
w 2012 roku**

BIBLIOTEKA MONITORINGU ŚRODOWISKA
Lublin 2013

Wydano ze środków:

Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie

Opracowano przez zespół pracowników:

Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Lublinie

Pod kierunkiem

Leszka Żelaznego

Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Lublinie

Redakcja:

Alicja Roguska

Autorzy:

Zuzanna Balcerek, Jolanta Dobrzyńska, Grażyna Gleń, Teresa Grzywaczewska, Teresa Kowalczuk, Maria Kozak, Renata Lesicka, Joanna Miazga, Krystyna Michna, Magdalena Milanowska-Pitura, Bernadeta Nowosielska, Irena Orzeł, Dorota Parcheta, Margaryta Sobocińska, Joanna Śluz, Jadwiga Tkaczyk, Urszula Tychmanowicz, Grzegorz Uliński

W opracowaniu wykorzystano materiały:

- Głównego Urzędu Statystycznego
- Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego w Lublinie
- Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego
- Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie
- Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lublinie
- Instytutu Ochrony Środowiska w Warszawie
- Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Lublinie
- Zarządu Dróg Wojewódzkich w Lublinie

Zdjęcie na okładce – Rosiczka okrągłolistna - A. Iwaniuk

Zdjęcia na przekładkach – M. Marczakowski, PGO Sp. zo.o. w Chełmie, GDDKiA o/Lublin, Archiwum WIOŚ

Raport jest dostępny na stronie internetowej WIOŚ Lublin

pod adresem www.wios.lublin.pl

Druk ekologiczny

Niniejsza publikacja została wykonana na papierze CYCLUS PRINT. Jest to papier bezdrzewny, bezchlorowy (PCF Process Chlorine Free) 100% recycled, wyprodukowany zgodnie z normą jakości ISO 9001 oraz z wymaganiami dotyczącymi ochrony środowiska określonymi normą ISO 14001.

ISBN – 978-83-927530-5-6

Przygotowanie do druku: Małgorzata Niećko

Druk i oprawa: AWR Magic, 20-234 Lublin, ul. Mełgiewska 32, www.magic.lublin.pl

SPIS TREŚCI

Informacje o województwie	7
Powietrze	11
● Chemizm opadów atmosferycznych	29
Wody	33
● Wody powierzchniowe płynące	37
● Wody powierzchniowe stojące	58
● Monitoring geochemiczny osadów	64
● Wody podziemne	67
Hałas	75
Odpady	85
Promieniowanie elektromagnetyczne	97
Monitoring przyrody	103
Działalność kontrolna	107
Działalność laboratoryjna	113
Współpraca międzynarodowa	119
Spis map	123
Wykaz skrótów	125

Spis map

Mapa 1. Podział administracyjny województwa lubelskiego (źródło: GUS)

Mapa 2. Liczba dni z przekroczeniami wartości docelowej w województwie lubelskim obliczona modelem GEM-AQ dla 2012 r. (źródło: Wyniki modelowania stężeń ozonu troposferycznego na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza dla 2012 r., Wydział Inżynierii Środowiska Politechniki Warszawskiej na zlecenie GIOŚ)

Mapa 3. AOT40 w województwie lubelskim obliczony modelem GEM-AQ dla 2012 r. (źródło: Wyniki modelowania stężeń ozonu troposferycznego na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza dla 2012 r., Wydział Inżynierii Środowiska Politechniki Warszawskiej na zlecenie GIOŚ)

Mapa 4. Stan/potencjał ekologiczny jednolitych części wód powierzchniowych województwa lubelskiego badanych w latach 2010-2012 (źródło: WIOŚ)

Mapa 5. Ocena jednolitych części wód powierzchniowych w obszarach ochrony siedlisk lub gatunków dla których stan wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie w latach 2010 – 2012 (źródło: WIOŚ)

Mapa 6. Ocena jednolitych części wód powierzchniowych w obszarach ochrony gatunków ryb w latach 2010 – 2012 (źródło: WIOŚ)

Mapa 7. Ocena jednolitych części wód powierzchniowych w obszarach chronionych wrażliwych na eutrofizację ze źródeł komunalnych w latach 2010 – 2012 (źródło: WIOŚ)

Mapa 8. Obszary dla których sporządzono mapy akustyczne w województwie lubelskim (źródło: WIOŚ)

Mapa 9. Mapa akustyczna Lublina – hałas drogowy, LDWN (źródło: UM Lublin)

Mapa 10. Mapa akustyczna Lublina – hałas drogowy, LN (źródło: UM Lublin)

Mapa 11. Stan budowy dróg w województwie lubelskim (źródło: GDDKiA Lublin)

Mapa 12. Lokalizacja składowisk odpadów komunalnych i innych instalacji na terenie woj. lubelskiego (źródło: WIOŚ)

Mapa 13. Lokalizacja punktów pomiarowych promieniowania elektromagnetycznego w 2012 r. na terenie województwa lubelskiego (źródło: WIOŚ)

Wykaz skrótów zastosowanych w tekście

BZT ₅	pięciodobowe biochemiczne zapotrzebowanie tlenu
ChZT	chemiczne zapotrzebowanie tlenu
DK	droga krajowa
dB	decybele
EA MLA	European Multilateral Agreement
GUS	Główny Urząd Statystyczny
GDDKiA	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
hm ³	hektometr sześcienny
ILAC MRA	The International Laboratory Accreditation Cooperation
IMGW	Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej
IOŚ	Instytut Ochrony Środowiska
IUNG	Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach
JCW	jednolita część wód
Kpa.	Kodeks postępowania administracyjnego
KPOŚK	Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych
LZO	Lotne związki organiczne
MD	monitoring diagnostyczny
MO	monitoring operacyjny
Mg	tona
mg/kg s.m.	miligram na kilogram suchej masy
mg/Nm ³	miligram na normalny metr sześcienny
MHz	megaherc
MŚ	Minister Środowiska
µg/m ³	mikrogram na metr sześcienny
ng/m ³	nanogram na metr sześcienny
OSN	Obszar Szczególnie Narażony
OWO	ogólny węgiel organiczny
OZE	odnawialne źródła energii
PCA	Polskie Centrum Akredytacji
PCB	polichlorowane bifenyle
PEM	pola elektromagnetyczne
PIG	Państwowy Instytut Geologiczny
PIS	Państwowa Inspekcja Sanitarna
PKB	Produkt Krajowy Brutto
PM 2,5	pył o średnicy aerodynamicznej ziaren do 2,5 µm
PM 10	pył o średnicy aerodynamicznej ziaren do 10 µm
PMPL	multimetriks fitoplanktonowy
POP	Program Ochrony Powietrza
Poś	Prawo ochrony środowiska
ppk.	punkt pomiarowo-kontrolny
PRTR	Europejski Rejestr Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń
RDW	Ramowa Dyrektywa Wodna
RLM	Równoważna Liczba Mieszkańców
RPN	Roztoczański Park Narodowy
RZGW	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej
TZO	trwałe zanieczyszczenia organiczne
WIOŚ	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
WUS	Wojewódzki Urząd Statystyczny
WWA	wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne
V/m	volt na metr

*„Mądrość przyrody polega na właściwym rozmieszczeniu sygnałów
niebezpieczeństwa na współrzędnych czasu i przestrzeni.”*

Antoni Kępiński

Podążając za myślą polskiego lekarza i filozofa zarazem, mam przyjemność przedstawić Państwu kolejną edycję „Raportu o stanie środowiska województwa lubelskiego”. Wiedza na temat zagrożeń środowiska, aktualnego stanu i zmian jakie dokonują się w jego poszczególnych elementach, daje nam przewagę przy podejmowaniu strategicznych decyzji na przyszłość.

Wierzę, że dzieląc się z Państwem efektami naszej pracy, przyczyniamy się nie tylko do rozpowszechniania wiedzy o środowisku, ale podnosimy świadomość i wrażliwość ekologiczną.

Serdeczne podziękowania kierujemy do wszystkich, którzy uczestniczyli w przygotowaniu materiałów do Raportu, a w szczególności do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie, którego wsparcie finansowe pozwoliło, aby papierowa forma Raportu mogła trafić w Państwa ręce.

mgr inż. Leszek Żelazny

Lubelski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska
w Lublinie